

BIJLAGE BIJ THEMA WATER – Gemeenten
Projectaanvraag 2010

Samenwerkingsovereenkomst 2008- 2013

1. ADMINISTRATIEF LUIK

1.1 Gegevens m.b.t. de aanvrager (aanvrager= trekker van het project)

1.1.1 Naam aanvrager	Stad Mortsel
1.1.2 Adres	Liersesteenweg 1 2640 Mortsel
1.1.3 Rekeningnummer (indien aanvrager geen gemeente of provincie is)	

1.2 Gegevens van de projectverantwoordelijke en/of de contactpersoon

1.2.1 Administratieve verantwoordelijke	
1.2.1.1 Naam	Aagje Geerardyn
1.2.1.2 Telefoonnummer	03 444 18 41
1.2.1.3 Faxnummer	03 444 18 39
1.2.1.4 e-mailadres	aagje.geerardyn@mortsel.be
1.2.2 Inhoudelijke verantwoordelijke	
1.2.2.1 Naam	Erik Mertens
1.2.2.2 Telefoonnummer	03 444 18 43
1.2.2.3 Faxnummer	03 444 18 39
1.2.2.4 e-mailadres	erik.mertens@mortsel.be

1.3 Titel van het project

Openleggen van de ingebuisde Fortloop in kader van het RUP Sportlandschap en de actie Countdown 2010

1.4 Algemene gegevens m.b.t. het project

1.4.1 Betreft het een aanvraag voor de projectindieners zelf of voor een samenwerkingsverband?	Stip aan: ☒ Het betreft een aanvraag voor de <u>projectaanvrager</u> zelf (ga naar 1.4.3). ☐ Het betreft een aanvraag voor een <u>samenwerkingsverband</u> (ga naar 1.4.2).
--	--

<p>1.4.2 Samenwerkingsverband</p> <p><i>(Voeg een ondertekende engagementsverklaring toe waarin een duidelijke taak- en kostenverdeling werd opgenomen.)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Naam partner(s):
<p>1.4.3 Looptijd project</p> <p><i>Opm. Subsidieaanvragen voor projecten worden ingediend tussen 01/05/'08 en 01/01/'13</i></p> <p><i>Het project moet binnen een termijn van 3 jaar na de kennisgeving van de goedkeuring van de subsidieaanvraag door de minister worden uitgevoerd. De uitvoeringstermijn kan met maximaal 2 jaar worden verlengd.</i></p>	<p>Startdatum project:</p> <p>Verwacht jaar van afronding van het project:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2010 ○ 2011 X 2012 ○ 2013 ○ 2014

2. BESCHRIJVING PROJECT

2.1 Type project *(Stip aan onder welke categorie het project kan geplaatst worden. Combinaties zijn mogelijk.)*

- X Aanleg van overstromingsgebieden die noodzakelijk zijn:
  - voor de duidelijke vertraging van de afvoer van oppervlaktewater en hemelwater naar de waterlopen;
  - voor de instandhouding, ontwikkeling en herstel van de natuur en het natuurlijk milieu;
  - om lokale wateroverlast voor bestaande bebouwing langs waterlopen waarvoor de gemeente bevoegd is, te beperken.
- Ingrepen in of op waterlopen waarvoor de gemeente bevoegd is, nodig om de risico's op overstromingen die de veiligheid kunnen aantasten terug te dringen.
- X Ecologische inrichtingswerken aan waterlopen in het beheer van de gemeente, zoals de aanleg van visdoorgangen, werken die het meanderend karakter verhogen, aanleg van natuurvriendelijke oevers, de aanleg van een zand- en/of slibvang.
- Werken ter voorkoming van diffuse verontreiniging naar het watersysteem
  - de aanleg van een koolwaterstofafscheider en bijhorende slibvang als voorzuivering voor afspoelend hemelwater van bestaande intensief gebruikte wegen en parkings;
  - een aanpassing van de inrichting van één groenzone(s) of meerdere kleine groenzones met een maximale totale oppervlakte van 1ha/jaar teneinde een nulgebruik te bereiken zoals bepaald in het pesticidenreductiedecreet.
- Aanleggen van gemeenschappelijke infiltratievoorzieningen indien niet verplicht opgelegd volgens de gewestelijke stedenbouwkundige verordening.
- Ingrepen die infiltratie en bufferend vermogen van het grachtenstelsel voor hemelwater verhogen en die niet worden gesubsidieerd i.k.v. het RIO-besluit.
- Aanleg van wachtbekkens en bufferbekkens voor de watervoorziening aan de landbouw, met het oog op het voorkomen van overstromingen, het vermijden van erosie door afspoeling of

- het realiseren van een meerwaarde op ecologisch gebied
- o Ander:

Om papierverspilling tegen te gaan, zijn bij elke vraag maar 2 regels voorzien. U kunt het kader groter maken. Geef een bondig maar volledig antwoord op de vragen.

2.2 Doelstelling van het project

2.2.1 Geef kort de link met het deelbekkenbeheerplan (naam deelbekken, nummer actie, titel actie), pesticidenreductieplan of een ander relevant beleidsdocument. Geef het knelpuntnummer uit de vismigriatedatabank indien mogelijk (www.vismigratie.be).

De Fortloop is een waterloop categorie 3 die ontspringt in Mortsel en te Borsbeek uitmondt in de Koude Beek (waterloop categorie 2). Deze waterloop is gelegen in het deelbekken Boven Schijn en werd in Borsbeek in uitvoering van het deelbekkenbeheersplan (actie DB 04-06_29) enkele jaren geleden reeds opengelegd, ecologisch heringericht met inbegrip van de aanleg van een bufferzone. Inmiddels heeft de stad Mortsel een RUP Sportlandschap opgemaakt waar de mogelijkheid voorzien wordt om langs de Fortloop op het grondgebied Mortsel volgende maatregelen uit te voeren:

- Openleggen van het overwelfde gedeelte van de Fortloop
- Ecologische herinrichting van de waterloop
- Aanleg van een bufferzone

Het project vormt dus een verlengstuk van de reeds uitgevoerde projecten langs Fortloop en Koude Beek te Borsbeek en past binnen de acties DB 04-06_29 en 04-06_68 van het deelbekkenbeheersplan Boven Schijn.

2.2.2 Waarom wordt de actie uitgevoerd? Geef verantwoording voor de geplande werken/acties. Schets hiervoor de gemeentelijke beleidsvisie op korte en lange termijn waarin het project kadert. Verwijs naar het deelbekkenbeheerplan (cfr. Doelstellingennota) of pesticidenreductieplan. Beschrijf de huidige situatie (huidig gebruik, functie, knelpunten) en de einddoelstelling (gewenst resultaat via de geplande werken/acties). Hoe zal de actie tegemoet komen aan de eventuele knelpunten?

Zoals onder punt 2.2.1 reeds vermeld past dit project binnen het deelbekkenbeheersplan Boven Schijn en vormt het een verlengstuk van een gelijkaardig project dat enkele jaren geleden langs de Fortloop te Borsbeek is uitgevoerd. Dit project wordt door de provincie Antwerpen als voorbeeldstellend aanzien binnen de provinciale campagne 'Biodiversiteit lokaal BEkeKEN' en het Charter Countdown 2010.

Op 31 maart 2008 keurde het college van burgemeester en schepenen van Mortsel de deelname aan de provinciale campagne 'Biodiversiteit lokaal BEkeKEN' goed en ondertekende het Charter Countdown 2010. De aanleg van de nodige buffervoorzieningen en het verwijderen van de inbuizing van de Fortloop is als uit te voeren project voorgesteld (uitvoering uiterlijk in 2012).

De gemeenteraad stelde op 23 juni 2009 het RUP Sportlandschap voorlopig vast. Dit RUP maakt de uitvoering van het project mogelijk.

2.2.3 Hoe schat u het innovatief karakter van het project in (indien relevant)?

NVT

2.3 Themaspificieke criteria

Deel A: principiële subsidieaanvraag

Deel B: uitvoeringsdossier

(Indien u enkel een principiële subsidieaanvraag indient, vult u enkel deel A in. Indien u een uitvoeringsdossier indient en al een goedkeuring kreeg voor uw principiële aanvraag, enkel deel B. Indien u een uitvoeringsdossier indient waarvoor u nog geen subsidieaanvraag indiende, vult u beide delen in.)

Deel A: principiële subsidieaanvraag

2.3.1 Geef een voldoende gedetailleerde beschrijving van het project. Bespreek nog uit te voeren voorbereidend studiewerk, grondaankopen/onteigeningen, uitvoeringswijze en voorziene sensibilisatie en opvolging gekoppeld aan het project.

Openleggen Fortloop

In het grafisch plan bij het RUP Sportlandschap wordt onder art.7bis het huidige tracé van de ingebuisde Fortloop weergegeven. Zoals in de stedenbouwkundige voorschriften in art.7bis vermeld is het de bedoeling om de Fortloop in deze zone maximaal als open waterloop aan te leggen. Aan beide zijden van de opengelegde Fortloop zal conform art.9 en 12 van de stedenbouwkundige voorschriften een groenstrook en fiets- en wandelpaden worden aangelegd.

De juiste ligging van het tracé van de opengelegde Fortloop met bijhorende groenstroken, wandel- en fietspaden ligt nog niet vast omdat het inrichtingsplan voor de 'zone sport, recreatie en ondersteunende voorzieningen' nog niet is opgesteld. Het inrichtingsplan voor de opengelegde Fortloop en bijhorende groenstroken, wandel- en fietspaden kan bijgevolg nog niet opgesteld worden. De vereiste vergunningen en machtigingen zijn nog niet aangevraagd.

De nodige gronden zijn al wel in eigendom van het stadsbestuur

Natuurontwikkeling en waterberging

In het grafisch plan bij het RUP Sportlandschap wordt onder art.8 ruimte voorzien voor natuurontwikkeling en waterberging langs de Fortloop. Zoals in de stedenbouwkundige voorschriften in art.8 vermeld is het de bedoeling om langs de Fortloop een zone in te richten voor landschaps- en natuurontwikkeling, gekoppeld aan een retentiezone voor oppervlaktewater en hemelwater. Langs de rand van dit gebied komt een fiets- en wandelpad. Het inrichtingsplan voor deze zone hangt samen met het inrichtingsplan voor de opengelegde Fortloop en is daarom nog niet vastgesteld. De nodige gronden worden eind 2009 eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos. Er moeten op dat moment onderhandelingen tussen het stadsbestuur en ANB worden opgestart om de inrichting van deze zone te bespreken, zowel technisch als financieel. Wij zijn van oordeel dat de inrichting van dit gebied kan kaderen in de beheersdoelstellingen voor het nabijgelegen habitatrichtlijngebied Fort 3 en gaan voor de inrichting uit van dezelfde principes die eerder zijn toegepast in het project van de provinciale dienst waterbeleid langs de Fortloop te Borsbeek.

2.3.2 Geef een overzicht van de relevante studies / adviezen die gebeurd en bespreek kort de bevindingen ervan. Voorbeelden zijn watertoets, projectMER, modelleringstudies, ...

Wij verwijzen hierbij naar het RUP Sportlandschap (incl. watertoets en MER-screening) en het totaal rioleringsplan (TRP) Koude Beek (Hydronautcode 201 KBX) en de reeds uitgevoerde projecten langs de Fortloop te Borsbeek (voorbeeldproject provinciale dienst waterbeleid Antwerpen).

2.3.3 Overloop de verschillende beoordelingscriteria (contracttekst 4.4.1.2. artikel 1) en geef (waar relevant) aan in welke mate de uitvoering van het project een impact heeft op dit criterium.

Beoordeling conform art 4.4.1.2 art.1 van het contract

- mate waarin de risico's voor overstromingen worden teruggedrongen;

De uitvoering van het project zorgt voor buffering en vertraagde afvoer van het water in de Fortloop (oa afkomstig van de drainage van de spoorwegen en een overstort op de openbare riolering).

De buffering en vertraagde afvoer in de Fortloop vormt een bescherming voor de overstromingsgevoelige Koude Beek en het centrum van Borsbeek, dat in het verleden reeds meermaals getroffen werd

door wateroverlast.

- impact op de ecologische toestand van het watersysteem;

Het reeds uitgevoerde project langs de Fortloop te Borsbeek bewijst dat het openleggen van de Fortloop gekoppeld aan een natuurlijke inrichting en bufferzones een zeer gunstige invloed heeft op het ontstaan en de ontwikkeling van beekbegeleidende fauna en flora.

- impact op het verhogen van infiltratie, berging en vertraagde afvoer van hemelwater;

In het TRP Koude Beek (project 201 KBX) wordt voorzien dat er langs de Fortloop een voldoende grote buffervoorziening moet worden voorzien voor de opvang met buffering, infiltratie en vertraagde afvoer van het regenwater, afkomstig van stroomopwaarts gelegen woonwijken bij de uitbouw van een gescheiden stelsel voor hemelwater en afvalwater. De aanleg van de voorzieningen voor buffering, infiltratie en vertraagde afvoer van regenwater past geheel binnen dit project.

- mate waarin diffuse verontreiniging wordt beperkt of voorkomen;

Momenteel ligt het ingebuisde deel van de Fortloop midden een intensief landbouwgebied. Na de realisatie zal de opengelegde waterloop doorheen het groen- en natuurgedeelte van het sportlandschap meanderen. Hierdoor zal de afstroming van meststoffen en bestrijdingsmiddelen verminderd worden.

- mate waarin bodemerosie en sedimenttransport naar de waterloop worden beperkt.

NVT

2.3.4 Bespreek hoe in het project de natuurtechnische maatregelen (NTMB) maximaal toegepast worden. Voor het aspect vismigratie bespreek de aanpak conform het handboek vismigratie (*).

De werken zullen worden uitgevoerd conform de principes van het NTMB. Dit is ook zo voorzien in art.7 en 7bis van de stedenbouwkundige voorschriften bij het RUP Sportlandschap. Er zal meer bepaald aandacht zijn voor de aanleg van zacht hellende natuurlijke oevers en oeverzones, het voorzien van meanders en ruimte voor watergebonden vegetaties.

(*) Vismigratie, een handboek voor herstel in Vlaanderen en Nederland, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL – afdeling Water.

Deel B: uitvoeringsdossier

2.3.1 Bespreek de ontwerpplannen. Geef eventuele wijzigingen aan t.o.v. de principiële aanvraag.

2.3.2 Geef een overzicht van de bijkomende (extra t.o.v. 2.3.2.-A)relevante studies / adviezen die gebeuren en bespreek kort de bevindingen ervan. Voorbeelden zijn watertoets projectMER, modelleringstudies, ...

2.3.3 Geef een overzicht van de nodige vergunningen met een stand van zaken.

2.4 Geef de betrokkenheid van lokale actoren weer (zowel interne diensten als externe actoren)

2.5 Relatie met andere thema's van de Samenwerkingsovereenkomst (Geef eventueel de relatie met andere thema's aan.)

3. PLANNING EN TIMING UITVOERING VOLLEDIG PROJECT

Actie	Timing

4. FINANCIËEL LUIK

In te vullen in Bijlage ALG gem 11 projecten overzicht kosten

Opmerking: u dient de kosten in deze bijlage voldoende uit te splitsen zodat voor elke kost duidelijk is wat deze precies dekt.

5. BIJLAGEN

5.1 Verplichte bijlagen

- o Bijlage ALG gem 11 projecten overzicht kosten (Excel-bestand)
- o goedkeuring gemeenteraad, eventueel via link naar website (indien geagendeerd op GR)
- o ondertekende engagementsverklaring met een duidelijke taak- en kostenverdeling (verplicht indien het om een samenwerkingsverband gaat, zie 1.4.2)
- o advies waterschap met bespreking van de beoordelingscriteria zoals aangegeven in de samenwerkingsovereenkomst
- o uittreksel uit de topografische kaart (schaal 1/10.000 of 1/25.000) met een situering van het project en het gebied (incl. waterlopen en waterhuishouding) en waarop de geplande werken een impact hebben
- o overzicht van de planologische bestemmingen en de gebiedsspecifieke beschermingsstatuten van de gronden en hun omgeving
- o overzicht van de vereiste vergunningen en machtigingen

Indien een **uitvoeringsdossier** moeten volgende documenten aan de aanvraag worden toegevoegd:

- o de ontwerpplannen
- o bestek
- o samenvattende opmetingsstaat
- o geactualiseerde kostenraming
- o een gedetailleerde kostenraming voor de aankoop van gronden opgemaakt door het Comité tot Aankoop van Onroerende Goederen
- o de vereiste vergunningen of machtigingen die nodig zijn om de werken te kunnen uitvoeren of de aanvragen die daartoe werden ingediend

5.2 Overige bijlagen

--